

MAGYAR KURIR

Bétsből, Pénteken, December' 31-dikén 1819.

Frantzia Ország.

Kiadtuk a' M. Kurir' 47-dik és 48-dik számú darabjaiban a' Királynak a' két kamarákhöz intézett kinyitó beszédjét, 's figyelmetessé tettük Olvasóinkat ezen beszédnek hátulsó részére. Kiadtuk 51-dik Kurirunkban a' Pairkamara által a' Király' beszédének ezen részére tett, hasonlóképpen nagyon fontos köszönetét is. — A' Követek' kamarájának ugyan ezen beszédre készített köszönete annyival nevezetesebb, hogy az ennek megkészítésére kineveztetett első Biztosság nagyon hamarosan utoljára tudott meggyegyezni, úgy hogy három, vagy, mint a' *Constitutionel* erőssíti, négy félét is készitvén, mellyiket ajánlja megerősítés végett a' kamarának, melyből a' következett, hogy ez, egygyiket is meg nem erőssitvén, második Biztosságot nevezett ki.

Az első Biztosság' munkájának megfontolása végett Decemb. 15-dikén titkos ülést tartván a' kamara, jelentette az Elölülő, hogy a' Biztosság' tagjai nem egygyezhettek-meg. *Chauvelin*, az egygyik Biztos, *Lainére* utalt, hogy miatta nem egygyezhettek-meg, *Lainé* pedig magára az Elölülőre. *Ganilh*, egy harmadik tag, kimondta egyenesen, hogy azért nem egygyezhettek-meg, hogy a' Biztosságnak egy része nyilvánosságosan ki akarta már ezen köszöntetben fejeztetni a' kamarának azon akaratját, hogy a' *Constitution*nak semmi némű megváltoz-

tattatásában (módosittatásában) meg nem fog egygyezni. A' más rész ellenben úgy ítélte, hogy, mivel a' Király' beszédében semmi meghatározott jóvállások nem tétetettek semmi fele változásokról, erre nézve a' kamara se szolhat azokról a' maga köszönetében megtagadólag. —

A' kamara megértvén az Elölülőtől, hogy a' Biztosság' tagjai meg nem egygyezhettek, mind azokat az egymástól különböző köszöneteket felolvastatta, mellyeket három vagy négy tagok készitettek való. Egygyet készitett *Bordeau* nevű tag; ő ebben úgy fejezte ki a' dolgot, hogy a' kamara mindenben kész legyen a' Király' jóvállásait elő segélleni. Ez votumra bocsáttatván, a' többség által vissza vettetett. *Benjamin Constant* is készitett egygyet; *Kertry* is mást. Ezek is votumra bocsáttattak, 's hasonló módon vissza vettek; minthogy a' Royalisták és *Missionarius* Papok ellen nagyon kibocsátkoztak, a' Válosztási törvényt pedig (a' Király' kinyitó beszédjének értelme ellen) nagyon ditsérték; 's a' *Ministerium* ellen még fenyegetőzték is. Végre csak az a' kérdés volt hátra: Hogy 'hát már mit csináljanak, mind votumra bocsássák-e egyszersmind a' köszöneteket, 's a' melyikre több votumok mennek, azt tartásák-meg, vagy pedig új Biztosságot rendeljenek? Ez a' kérdés is voksolásra bocsáttatott és 118 votumok által 107 ellen meghatározatott, hogy Új Biztosságot rendeljenek.

Ezen Biztosság új köszönetet készít-

vén, az Dec. 16-dikán 6 tagoknak 3 ellen való helybehagyása által szerencsésen megerősítette, 's további megerősítés végett az egész kamara elejébe terjesztette, 's ez is megerősítvén, nagy számú Követség által még azon este a Királyhoz küldötte. — Az egész Köszönet itt következik: —

„Király! A' Felséged hűséges alattvalóji, a' Departamentek' Kötetjéi, jönnek, hogy a' thronus' gráditsainál a' magok tiszteletének és szeretetének adózását letegyék. —

„Egy Princzaszszonynak a' Felséged' véréből való születése új reménységet gyújtott a' Frantziák szívébe. Ez, a' Felséged' Koronájának 's a' mi intézeleinknek új gyámolokat ígér; 's a' Gondviselés, midőn a' Felséged' Házának újabb megújabb örökösöket ad, népének kívánságait halgatja-meg.

„Király! Frantzia Országnak már semmi ellenségei nincsenek; Felséged, a' mi Európai külömbkülömb Státusok eránt való barátsági állapotunkat a' költsönös függetlenségnek talpkövére helyezteté. Ezen barátsági állapotnak tartósságáért, 's azon hosszas békességért, mellyekről Felségedtől megújított bizonyításokat vettünk, ennél becsesebb zálogot a' Felséged bölcsessége nekünk nem adhatott volna. —

„Püspöki Székeink, köszönet érte a' Felséged' kegyes gondoskodásának, ismét Pásztorokat kaptak. A' Religio meggyisztatva szemléli, hogy Cultusa ismét miként virágozik, 's Morálja miként terjeszkedik. A' Religio, mint az Ország' törvényei' gyámola, tiszteletben tartatja annak szabadságait. Mi, Egyházunk' régi szabadságait sértődés nélkül megtartjuk. A' Fő Pásztor példaadása, a' Papság' buzgolkodását, az Egyházi fenyték' reguláinak, az Evangyeli-um' parancsolatainak, 's a' Constituzió-

nak, a' melly minnyájunknak egyenlő engedelmisséget parancsol, alája fogja vetni. Ezen szerencsés megegyezés által az emberi társaságoknak első kötele a' Polgári nyugalomnak legmegváltozhatatlanabb kezességé' lesz. —

„Azon sebeink, mellyeket hamarmuló szükségek okoztak vala, gazdag aratások által gyógyittatnak. Industriánkat találmányokkal gazdag munkásságunk eleveníti. Szép mesterségeink magas grádicsra léptek. Felséged a' maga helybehagyása által jutalmaztatja a' hasznos szerzeményeket 's az elmésség (ész-láng)' szerzeményeit. —

„A' kereskedés, arra lévén határozatva, hogy ezen elő felé való lépéseket gyümölcsösíttse, hogy az Industria' egyéb ágaival egyenlő lépéseket tehessen, azon könnyebbítetéseket várja, mellyekkel a' megvilágosított nemzetek egymásnak kölcsönösen tartoznak, 's azon buzduztatáshoz tart reménységet, mellyeknek az állandósághoz és nyugalomhoz való bizakodás az eredeti kütfeje. —

„Finántziánk és közönséges Hitelünk, a' mi áldozattételeink által öregbítettvén, 's igéreteinknek betöltésével bizonyított megsérthetetlen hűségünk által megerősítettvén, a' Felséged' atyai Országlása alatt megadták nekünk azon első gyümölcsöket, a' mellyeknek sys emáját Felséged fundálta-meg, 's a' melly systema Felségednek azon eltökéltt akarátja által, hogy önn' boldogságát csak alattvalóinak boldogittatásokban keresse és találja, nem soká tökéletességre fog vittetni. —

„Király! Midőn Felséged a' maga népéről a' még ötlet nyomó terheknek egy részét levette, feun tartotta ez által az ő bátorságát 's édes reménységet nyújtott a' jelenvalónak a' még édesebb jövőre. Igassággal újitjuk-meg itt eme' Királyi szavakat: — „A' legterhesobb adó-

„fizetéseknek alább szállíttatása nem fog tovább halasztatni annál, míg a' Status által tétetett rendkívülvaló adósságok „szükségesképpen kívánni fogják.“ —

„A' mi buzgóságunk meg fog felelni azon kiméllések és egyéb eszközök felkeresése által, a' mellyek ezen nyughatatlanuljohajtott időpont' elhozásának siettetésére alkalmasok lesznek, a' Felséged' ohajtásainak. Mi tudjuk azt, hogy ezen nekünk parancsoló kötelességnek betöltése, tisztelettel legteleyebb szeretetünkről legkedvesebb bizonyosságot fog a' Felséged' szívének tenni. —

„Király! köszönnyük Felségednek, hogy a' hazánkfiak közt uralkodott utóbbi nyughatatlanságoknak nyomait, a' kegyességnek és megengesztelődésnek oly munkáji által törölte-cl, mellyek mind a' Korona' méltóságával, mind pedig a' nemzeti érzékenységekkel megegyeztek. —

„Miért kell tehát a' mi nyugalomra és boldogságra való kinézéseinknek, feleltek által gyengittödni? Törvényeink mindenütt könnyü módon betöltödtek, 's a' közönséges csendesség valódiképpen sehol meg nem zavartatott: csakugyan még is valami bizontalan de azonban hathatósan éreztető nyughatatlanság kinozza az elméket. Oly faktziók iparkodnak a' közönséges vélekedés' megrontásán, a' mellyek se' plánumaikat se' reménségeiket nem titkolják. A' törvényes Hatalom' ellenségei azt örömet zabolátlanságokra akarnak ragadni, azért, hogy bennünket a' szabadságtól megfoszthassanak. Hanem a' nép, a' maga valóságos boldogsága eránt hűséges lévén, az őtet körülrevő mindenféle sugallások által se' tétethetett a' lázszatók' eszközévé. Ő nem kíván egyebet, csak azt, hogy a' Felséged' tronusának oltalma alatt a' törvényes rendnek gyümölcseivel boldogságban élhessen. Ő a' rendnek fenntartatá-

sát kívánja, a' melly nélkül minden felelősök veszedelmében forognak.

„Király! A' mi intézeteinknek kifejtése, nem soká minden törvénycinket egygyességbe helyhezeti a' Constitúción fundáltatott Monarchiával. Felséged, midőn a' közönségeknek hűséges és jó rendel való administráltatást, a' törvény-szolgáltatásnak részre nem hajló pontos-ságot (keménységet), 's a' személyes szabadságnak bátorságos kezességet szerzett, akkor egy nagyon bajos *Promlemát* fejtett-meg, 's az indulatok' heve elejébe új gátokat vetett. —

„Király! Mi tisztelettel elvárjuk azon „eszközöket, mellyekkel a' Felséged gondolatai foglalatoskodnak. Mi azokat egygyességgel 's szabad lelkűséggel megvisgáljuk. A' Felséged' hűséges alattvalóji, „a' Departamenteknek Követeik, soha el nem fognak arról felejtkezni, hogy, a' „F.ged' Fels. Dynastiájának (familiájának) „'s a' mi közönséges júsainkuk megoltalmaztatására, és arra vigyázni kötelességek, hogy a' Constitúció által tétetett minden ígéreteknek az a' mély bátorság, „melly a' Felséged boldogságát csak egyedül erősítheti-meg, megszerzessék, „'s a' Revolúciónak örvénye örökre be-zárattassék.“

A' Király következendő módon válaszolt: —

„Én a' Követei' kamarájának hűségéről és bizodalmaról való bizonyossá-tétetést örömmel elfogadom. A' thronusnak és nemzetnek egygyesség-szükségesebb soha se' volt, mint most. Én „ehhez számot tartottam. Az én és az Urak „gondolkodása' öröktartó czélzása az, „hogy a' Constitúció által megszenteltetett jökért kezesség szerzessék, és ezen „jök további kifejtés által megerősítessenek. Az Urak belátása 's állhatos-sága segítségül fognak nekem lenni abban, hogy azt a' czélt elérhessen, a'

„melyhez Országunk' boldogsága esatol-
„latva van.

* * *

Az úgy nevezett Liberális 's kivált az Independens újságlevelek tele vagynak oly kérelmekkel, mellyek azért intéztettek a' törvényhozó kamarákhoz, hogy a' Válosztás' törvényén nem kell változást tenni. Ilyeneket küldöttek-be a' Párisi és Marsiliai kereskedő-kamarák, Párisban a' Sz. Honoré kvártélyá, és több mások. A' Straszburgi Ujságban nyilván irattatik, hogy egy ott lévő Olvasó szálában vagy kabinetben közönségesen ki van téve, hogy nevét minden polgár aláír-hassa, az a' kérelem, melly azért intéz-tetik a' Követek' kamarájához, hogy sem-mi változtatás' dolgában meg ne egy-gyezzék, a' mi a' Constitutziót és a' Vá-losztási törvényt illetheti. Azt írja a' ne-vezett újság, hogy a' Straszburgi polgá-rok sokan aláírták ezen kérelmet.

Az a' Királyi Rendelés, melly által azon Királygyilkosokon kívül, kik a' Bo-naparte Elbából lett hazamenetele után az ő Kiegészítő vagy Toldalék Constitu-tzióját aláírással megerősítették volt, minden egyéb számkivettett Frantziák-nak az Országba való visszatérés meg-engedettett, még eddig sem a' Monitör-ben sem a' Törvények' Bülletinnyében ki nem adattaték: hanem a' Fő Minister-től a' külső dolgokra ügyelő Ministernek Pasquiernek már még Dec. 4-dikén által adatott: csak a' nem tudatott, hogy va-lyon ez, elküldötte-é már azt a' külső Udvaroknál lévő Követekhez.

Párisban majd minden Ujságlevelek, a' heves Royalisták úgy, mint a' Libe-rálisok is, kiadták a' Képviselő Lainé kivánságára ezen Szabadkozást, mel-lyet ő Dec. 14-dik napján a' Constitu-tionel' Redaktoraihoz intézett: — „Az Urak' mai levelében egy Czikkely talál-

talik, a' melyre való megfelelés engem' nagyon sürget. A' Veres sipka az én fejemet se Bordeaux vérosában se má-sutt, meg nem moeskolta soha. Az 1792-dik esztendőőtől fogva pusztaságokra von-tam vala el magamat; ezen magános vi-déket, hol familiám megmaradásra való helyet keresett vala, csak 1793-nak vége felé hagytam oda, hogy Cadillacban egy élés magazinós Cancellaria' tagjává legyek, a' melytől azután gyakran kikül-dettetem gabonavásárlás végett más De-partamentekbe is. Azután Adjunktusá lettem a' Cadillaci Administratiónál, a' bizattatván réám legkülönöschben, hogy a' katona familiák' élelméről 's az ele-ségnek ezek közt való kiosztatásáról gon-doskodjak: de ezen foglalatosságom csak néhány hónapokig tartott, 's még csak a' Cadillacban való állandó lakást se kívánta töllem. Bordeaux városa' pusztaságán tartozkodtam, midőn a' Rette-gés' idejének elmulása után a' Gironde Departamentje' Administratiójához ren-delttettem, a' hol hivatalomat három hó-napig folytatván, attól 1796-ban Jan. 20-dikán bucsut vettem 's előbbeni éle-tem' módjára a' Prokurátorságra vissza tértem, hol gyakran alkalmatosságom volt oly értelmű beszédet tartani, mint a' milyent most December' 6-dikán a' Követek kamarájában tarték (*) (lásd az 51-dik számú M. Kurir 396-dik levél-lap-ját). Igaz az, hogy 1808-ban azon De-partamentben, melyhez tartozom, a' Vá-lasztó Gyűlés' Titoknokjává nevezettém, 's hogy a' Bordeaux Departamentje és Kerülete engem' az akkori képviselők' Gyűlése' Candidatusává neveztek, a' mely-nek valóságos tagjává is lettem, a' nél-kül, hogy valakit még csak meg is láto-gattam volna azért, hogy a' lehessenek. Azon fő tiszti személynél, ki a' Választó Gyűlésben előült, megttettem udvarlása-

mat: de arra, hogy a' fenn említett Czikkelynek írójával beszéltem volna, nem emlékezem; sőt mint gondolom, én ötet soha se' is láttam. Szerencsém van lenni, 's a' többi."

(Az *Independens* nevű Liberális Ujság Párisban nem átalította L a i n é nek itt czitált beszédét *Methaphisikai* gyáva elméskedésnek nevezni.)

Dec. 18-dikán lefolyt a' *Simon* és *Gevaudan* Urak ellen a' Fenyítő Politzia által azért indított per, hogy most az egyiknek majd a' másiknak szállásán az úgynevezett Nyomatási Szabadság' barátjainak Társasága (klubja) gyűléseket tartott, megbüntették mindkettőjüket, azért, hogy a' Törvényeskönyv 291-dik és 294-dik czikkelyei ellen vétettek, két két száz birsággal, melly mellett a' perlekedési költséget is megfizetni tartoznak.

„Erősítik (így szoll a' *Constitutionnel* Dec. 16-dikán), hogy Gróf Decazes a' Fő Minister vagy három napoktól fogva nem járt volna a' Thuillériában; oly hír szárnyalt, hogy a' Ministerek között újabb változás fogna lenni; hogy jobbulás lesz-e, nem mondják.“ — Ezen újságnak Dec. 13-dikán kijött darabját betiltotta a' Politzia, a' Királyi Fő Prokurátor' kívánságára, azért, hogy nagyon illetlen czikkelyt hirdetett-ki a' Missionárius Papok ellen.

B e l g i u m.

A' Hollandus Ujságlevelekben ily tudósítás fordult elé Amsterdamból Dec. 7-dikéről: — „Hagából a' mult pénteken reggel egy sebes posta érkezvén ide a' Politziai Igazgatósékhöz, utánna más napon a' Politziai Igazgató Wiselius Ur is megérkezett onnét ide, 's Fallee Urral a' Politziai Titoknokkal hosszazas tanácskozást tartott, melly után ez nagy

sebességgel elutazott Páris felé. Gondolják, hogy az ő útja, valami emberek' elfogattatásával legyen összeköttetve, a' melly titkoltatik.“ — A' Bruzszeli Ujságlevelek is beszélnek ezen történetről, de mind csak homályos kifejezésekkel.

Egy ugyancsak Hollandiai tudósító, a' ki valami V. D. M. nevű Urnak, az után Büersnek, továbbá ismét Bowensnek Amsterdamban történt elfogattatásokról beszélvén, ekképpen végzi szavait: — „Mi nagyon sokat irhatnánk ezen vastag homály által fedeztetett történetről, ha bizontalan vélekedésekkel akarnók olvasóinkat terhelni. Megemlíthetnők, hogy egy nagy idegen Tiszvtivselő sokáig itt Amsterdamban tartózkodván, innét útját Párisba vette; hogy egy nagy tiszteletben lévő Személyly egy más nem ilyen jó hírvű emberrel az úgynevezett Post-Brugnál találkozott, 's több effélék: de mind ezek csak minden historiai becs nélkül lévő gyanakodásokra szolgáló eszközök lehetnének. Egyébiránt mind ezekre nézve telyesen megnyugtathatjuk Olvasóinkat. Nem félhet ezen dolognak kimenetelétől sem Európa' békessége, sem Országunk' boldogsága, sem nemzetünk' becsülete, sem a' mi Országlószékünknek tartozó tisztelet, legkissebbet is. Mi a' dolognak további kifejtődéséről híven fogjuk tudósítani Olvasóinkat. Annyit gyanakodva előre is megmondhatunk, hogy az egész dolog kimenetele végre is csak ezen igazságnak nagyobb megvilágosítására fog szolgálni: *Hogy a' Világon nagy bolondok találtak, a' melly igazságnak felhozásával azonközben távol legyen hogy az elfogattatott személyyekre akarjunk czélni.*

Spanyol Ország.

A' Frantzia Ujságlevelek egy nevezetes

Öszszeesküvésről beszélnek, hogy Spanyolországban kitudódott volna. A' dolog így adatik elő: — A' nyughatatlanok vagy az Öszszeesküvés' fejei a' Hadiminister' keze' irását követvén, titkon a' tartományokban lévő minden Katona Kormányozókhoz oly parantsolatot küldöttek, hogy seregeikkel haladék nélkül útnak induljanak 's útjokat legnagyobb sebességgel úgy intézzék, hogy bizonyos napra és orára *Madridba* érkezzenek. Ha ezen parantsolat végrehajthatott volna, a' következett volna belőle, hogy egyszerre legalább 80,000 embernek érkeztek volna meg a' fő városba, a' hol megjelenések által éppen oly nagy elhamulást mint zürzavart okoztak volna. Egyéb eránt azt is fel lehet tenni, hogy az Öszszeesküdtek' fejei, ha véghez vihették volna azt, hogy ily sok katonaság egyszermind a' fő városba megérkezék, el nem mulatták volna az ő jelenléteket a' magok czéljokkal megegyező módon használni az Országlószék ellen. Hanem nagyon elhibázták plánumjokat; arról elfelejtkeztek, hogy a' Kommandánsok a' parantsolatot vévén, szokás szerént vissza írának a' Hadiministerhez, hogy veték parantsolatját. Így is történt a' dolog; a' legközelebb lévő Kommandánsoktól azonnal vette a' Hadiminister a' Receptissét, 's ebből vette észre, hogy mi foly a' tartományokban, 's azonnal minden felé ellenkező parantsolatot indított útnak sebes postán. Kemény vizsgálódás alá vétetett a' dolog.

Ezen öszszeesküvésről más Madridi levelek is közöltetnek Madridból a' Francia Ujságokban Dec. 6. dikáról: de a' mellyek különböznek az előbbentől annyiban, hogy ezekben a' mondatik, hogy a' Nemzeti katonaság' Inspektorának Gróf *Villarionnak* nevében küldettek a' parantsolatok ezen katonaságnak 34 Ober-

stereihez, 's csak a' parantsolatott volna nékiek, hogy katonaságaikkal a' tartományok fő városaikban jelenyenek meg, 's hogy a' *Toledoban* lévő Oberstertől a' nevezett Fő Inspektorhoz érkezett Receptissé árulta volna el az Öszszeesküvés plánumát.

Nagy Britannia.

A' Manchesteri Radikálisok elhalasztották azon népgyűlésnek tartását, mellyet Dec. 13. dikára vagy 17. dikére kihirdettek vala. A' hirdetésben, mellyet az elhalasztásról kiadtak, azt mondják, hogy ők azt az Okosság által dihtaltott indító okokra nézve halasztották el.

Mint az itt következő Cikkelyből megtettük, a' fő városban félelem kezdett volt uralkodni Dec. 10. diki táján: — „A' Belső Ministerhez (egy szót a' tudósító) 10. diki (mint mondják) nagyon nevezetes jelentéseket vett vala. Úgy beszéltek, hogy a' Conventgarden és Drurylane környékein a' Radikálisoknak nagy seregeik gyakorolják magokat minden napokon a' fegyverben; és nem csak hogy minden féle fegyverekkel rakott nagy magazinumjok, hanem pukaport-készületek is sok van. Az Országlószék tehát minden készületeket megtétezt, hogy a' fő városnak csendessége megoltalmaztathassék. Azon helyekre, a' mellyek fenyegettetnek, strázsák állittattak ki, a' Politziai katonáknak száma polgárok feleškettetése által megsaporittatott, 's a' tűzoltásra rendeltetve lévő emberek parantsolatot kaptak, hogy nagy vigyázással legyenek, hogy az első jeladásra eléállhassanak. — A' *Sheerneszi* Kommandánsnak megparantsolatott, hogy a' bástyákon 's a' vár' falain kívül lévő 18—42 fontos ágyukat hordassa hátorságos helyre, a' fegyveres házakba. — A'

Chatham-i Veteránusok Batalionnya 800 emberekkel erősítették meg. —

A' *Morning-Post* ekképpen ír: — „Meghatározza erősítik, hogy a' Chelsea Invalidus házhoz tartozó penziós katonák között, kik oda meghívattak vala azért, hogy megvizgáltassanak, kik legyenek közöttük alkalmasok a' szolgálatra,

a' nyughatatlan vidéken sokat letartóztattak a' Radikálisok, 's halállal való fenyegetéssel kényszerítették arra, hogy őket a' fegyverfogásra tanítsák. Sokan ugyan módot találtak az elszökésre: de nemielyek ki nem menekedhettek a' Radikálisoknak kezeik között.“

Jelentés — a' M. Kurir Tisztelt Olvasójához.

Megemlítettük egygyik régibb leve-
lünkben, hogy ezen Újságnak arra az
1820-dik egész esztendőre 28 — félre 14
forintokra határozott legyen. Kérjük
minden rendű Tisztelt Olvasóinkat, a'
kik ezt magoknak tovább is megtartani
kívánnyák, hogy eránta való rendelése-
ket a' tudva lévő módokon (úgy mint:
vagy a' közönséges Postahivatalok, mel-
lyekhez legközelebb laknak, vagy Becs-
ben lévő jó embereik, ismérősseik, az
itt lakó Udvari Agens vagy Kereskedő, 's
innét a' két Magyar házába, vagy onnét
ide fel járó, Urak által) megtenni vagy
megtétetni siessenek.

A' kik Titulusaikat vagy egészszen
megváltoztatni, vagy azokon valamelly
változtatást tétetni kívánnak, kérettetnek,
hogy arra bennünket különösen megin-
teni, figyelmetessé tenni, ne terheltesse-
nek: különben elég lesz, ha csak azt
megemlítik, vagy tudunkra adadják, hogy
újságaikat eddig tartott Titulusaik sze-
rét küldhetjük.

Vagynak a' M. Kurirnak számos olyan
Olvasóji, kik minket arra, hogy nékiek
Újságot küldjünk, minden esztendőnek
vagy fél esztendőnek kezdetekor emlé-
keztetni nem szoktak, hanem az újságot
folyvást elfogadván, annak árát vagy
egy vagy más úton előbb vagy későbbre
mindenkor kezükhöz szolgáltatják, vagy
valahol letévén, mi annak felhozattatása
felől magunk gondoskodtunk. Hogy az

Újságnak herdatására sokak ezen módot
tartják, arra nékiek különbkülömb oka-
ik lehetnek, mellyeket itt elészámlálni
nem szükséges: hanem az, hogy ily Ol-
vasóinkat a' következőkre kérjük, nagyon
szükséges, u. m:

1)ször. Meghatározott módon adják
tudunkra, hogy az Újságot csak fél esz-
tendőre, esztendőre, vagy folyvást, min-
den félbe szakasztás nélkül, rendelik?

2)ször. Határozzák meg, hogy az
érette kívántató fizetést, folytában hon-
net fogjuk veani, vagy hol keressük.
Vagy ha magoknak bizonyos helyek nin-
csen e' végre, bizzák raánk, hogy mi
határozzuk meg, hova akarjuk az Újság'
árát folyvást letéttetni.

3)ször. Hogy a' mikor Újságlevele-
ink tovább kívántatni nem fognak, azt tud-
tunkra adadni, vagy levél vagy legalább
ízenet által ne terheltessenek.

Mi indított minket arra, hogy ezen
nyilatkoztatást Olvasóinkhoz intézzük,
kiírjuk az okát nyilvánosságosan. Megtör-
tént, hogy valaki, meg nem határozott
időre rendelte az újságot. Eltévén a'
félesztő, mi ekkor az Újságot vagy meg-
állítottuk, vagy újabbi rendelésnek várá-
sa nélkül tovább is küldöttük. Minden-
képpen hibáztunk. Némelykor azért, hogy
az Olvasó, az Újság' félbeszakasztásá-
rt megnehezített, 's talám ilyenkor mi is
egy, különben állandó Olvasót, vesztet-
tünk el. A' második esetben pedig azért,

hogy ilyen Olvasójink sokszor meg nem fizettek. Mi meguntuk újságot küldözni bizontalanra: ők pedig arról, a' mivel már tartoztak, örökre elfelejtkeztek. — Legjobb leszen tehát, hogy a' kiknek Ujságaink kívántatnak, meghatározva írjanak, irassanak, vagy izennyeknek hozzánk:

A' mi a' Tiszti Kalendariumot illéti, mi erről azt írhatjuk Tisztelt Olvasóinknak, hogy a' mikor ennek kiadásáról ígéretet tettünk, fel nem tettük azt, hogy a' kívánt neveket ily bajosan kaphassunk fel. Sok helyeken azonnal készséggel teljesítették kérésünket; mellyért a' két Haza előtt teszszük köszönetünket: de vagynak oly helyek is, a' honnét maig se kaptunk semmit, pedig tulajdon Olvasóink, kik előtt most magunkat menteni kéntelenítettünk, jól emlékezhetnek reá, hogy mind magános nyomtatott levelünkben, melly alatt *Pántzél Dániel* név találtatott, mind pedig *közönséges Ujságlevelünkben*, nem egyszer, szives kérelemmel sürgettük. Néhány Vármegye és K. Sz. Városokbéli tiszt Urak' neveit telyességgel fel nem nyerhettük. Végezetre majd az esztendőnek vége felé, abból, a' mit kaphatunk, nyomtattattuk azt, a' mit mostanság éppen az esztendő' végén, Tisztelt Olvasóinknak nagyobb részint már megküldöttünk, részint pedig még a' jövő két postanapokon fogunk megküldeni.

Ennek mi, minthogy az esztendőnek elején ki nem adhattuk, Kalendariumi formáját egészen elvetettük, s csak nyilaistromot csinálván belőle, a' Kalendarium helyett egy hasznos és szép Statisti-

kai Munkának rövid summázatját tettük elejébe.

A' tárgyak, mellyek benne találtatnak ezek:

1. Magyar Országnak legújabb Statistikai Leirása Prof. Magda Pál úr után.
2. A' Fels. Auszriai Uralkodó Ház Nemzetseglajtroma.
3. Magyar Országí Fő Fő Tisztségek és Hivatalok, az Egyházi és világi Rendből.
4. A' Krályi Udvari Magyar Cancellária.
5. A' Királyi Helytartí Magyar Tanács.
6. A' Királyi Udvari Magya Kamara.
7. A' Hétszemélyes Tábla.
8. Királyi Tábla.
9. Kertlebeli Táblák.
10. Vármegyék Tisztviselői.
11. Sz. K. Városok Tisztviselői.

Czélzásunk ezen könyvel a' volna, hogy minden esztendőben megújítsuk; nem, hogy egészen ismét kinyomtasuk, hanem csak az előfordulandó változásokat megemlittsük, a' mostan benne meg nem találtatokkal tökéletesebbítsük, s elejébe, Kalendarium helyett, mindenkor vagy valamely kisded munkát, vagy nagyok summázatját tegyük — hogy pedig Olvasójinknak egyegy ily könyvecskével minden esztendőben ingyen kedveskedhessünk, legjobb módnak azt találjuk reá, hogy őket magokat megkérjük, hogy mindenik adjon-el ezen Kalendariumból leg alább egygyét — mi a' könyvet egyenesen Olvasóink' kezébe küldjük, ők pedig az azért felvett pénz az Ujság' árával hozzánkutasíthatják. A' most kinyomtatott *Tiszti Kalendariumot* meg lehet ezen módon venni a' M. Kurinak akár mellyik Olvasójánál, a' hova mi, mihelyest megszollittatunk, azonnal annyit küldeni fogunk, a' mennyi kívántatni fog — darabját két forintért.

8242 forint Conventiós pénzért adtak Váltó czédulában: —
Dec. 28-dikén 249²/₄ — 29-dikén 250 — 30-dikén 249 — forintot.

Redaktor: Pántzél Dániel; nyomtatja Haykul Antal.
(Vége az 1819-dik Esztendőnek.)

K. PAPP NYILÓS
gyűjteményéből
AJTAY K. ALBERT
ajándéka 1902